

FILM-SZEMLE

DON CAMILLO KIS VILÁGA

(THE LITTLE WORLD OF DON CAMILLO)
Francinex — Forum film — Eszter mozi

Giovanni Guareschi, „Don Camillo kis világa” a tizedik kiadásán tart Olaszországban s igen valószínű, hogy hogy erről bővére, kemény-öklű militáns papról szóló — további történeteket leíró — „Don Camillo and his flock” is nemzetközi könyvsiker lesz.

A történetek színhelye a Pó-menti — emília síkságon fekvő — Parma városka, ahol a politikai szenvedélyek gyakran ijesztő mértékű ötleket, jöllehet, hogy lakói barátságosak, nagylelkűek és még humor dolgában sem állnak rosszul. „A forrón tűző nap, — ez a szörnyű napsütés az oka a kirobbanó szenvedélyeknek, amely nyáron az elmét izgatja, vagy talán a kőd, ez az átkozott sűrű téli kőd, amely lelkiileg irritálja őket” — írja Guareschi. Valójában a társadalmi szerkezetben rejli ellentét az elindító a politikai háborús-kodásnak, melyhez jölsimert szövegek szolgálnak a néha találó, de sokszor eltorzított és értelmetlen szöveget.

A kettészakadt világ hidegháborúja tükröződik vissza a pármái mikrokozmoszban ahol Don Camillo pásztorbot helyett Tomy-gunnal jár és ahol Peppone — a kommunista polgármester — vasőkle és mellbőse a döntő terv.

A tagbaszakadt Don Camillo „korszerű” módszerekkel igyekszik a lelkeket megmenteni, harcban állva nemcsak Pepponeval, de időnként püspökével és Krisztussal is, akivel néha baráti, de legtöbbször méltatlanul — ám mindig szellemes — eszmecsere folytat templomának oltára előtt. A nyakas és fölöttébb ravasz, de jóhumorú pap és az izgága, diktatóriai pózban tetszelgő, de alapjában jóérzésű polgármester, a valódi és politikai ellentéteket inkább ököllel „simitják” el, mint értelemreható érvekkel. Mintha igazolni akarnák, hogy a vallás és az adott ideológia között csak háborúskodás lehetséges. A filmben végigvezető vezermotívum mégis azt igyekszik kihangsúlyozni, hogy a városka lakói — akik alaposan ismerik egymást és akiknek közös emlékeik visszanyulnak egy olyan időbe, amikor sokkal közelebb álltak egymáshoz — mindenképpen emberek és csak azután szembenálló politikai ellenfelek.

Pártpolitika, és vallási dogma fölött emelkedve, finom ironiával, megértő humorral s majdnem részrehajlás nélkül rajzolta meg alakjait Guareschi. A filmváltozat „forgatókönyvében és rendezésében Duvirer igyekezett hű maradni Guareschi elgondolásához. A francia Fernandel Don Camilloja és az olasz Gino Cervi, Pepponeja tökéletes karakterábrázolás. A hidegháború atmoszférája a kisvárosi keretben azonban helyenként túlzottan naiv

és a néző önkéntelenül is arra gondol, hogy „bár csak soh'se legyen rosszabb”. A film legjobb epizódjai: áldozó körmenet a folyóhoz, — amint don Camillo a hatalmas keresztet tartva, szembetalálja magát Peppone embereivel, felnevez Krisztusra és így szól: „Uram! Kapaszkodj meg, mert hozzájuk vágom a keresztet!” — a sztrájk; a futballmeccs; Peppone fiának megkeresztelése, aki Liberio, Camillo, Lenin nevet kapja és végül Don Camillo megható búcsúja a városkától és fölég Pepponetól. Ez a jelenet előre is sejtetni enged, hogy Don Camillo még visszontlátjuk a vásznon.

A FESTŐMŰVÉSZET REMEKELI FILMEN
A 20th Century-Fox keretében működő Art Films Production, rövidesen hét, technicolorban fényképezett rövid filmet bocsát ki, amelyek a festőművészet nagyjait és örökbecsű festményeit mutatják be a közönségnek. A technicolor pompás színeiben fogjuk látni Degas, „Két táncos”, „Az „Próba a színpadon” és „Az opera zenekara”-t. A tizenkilencedik század Párizsa, kávéházaival, mellékutcaival lövőversenyével és színházai-vaival adja a dekoratív hátteret a „Curtain Call” — Degas művészetét ábrázoló — filmhez.

Boticelli híres „Primavera”-ját, a festői olasz táj szépségeit és legendás modelljét Simonettát „I Remember the Glory”-ban fogjuk látni.

A holland Jan Vermeer mesterműveit, Renoir ragyogó „Moulin de la Galette”-jét, Raphael Maddonait, a Vatikán loggiáit és Rembrandt „Ejjeli óráját” — érdekfeszítő történetek keretében örökítik meg ezek a rövid filmek, amelyek sok millió ember számára először teszik hozzáférhetővé a festőművészet legszebb alkotásait.
Benjamin Peled

RÁDIÓ

6.30: Műh. tovu. - 6.45: zenélő óra. 7: hírek. 7.10: könnyű zene. 12: déli hangverseny. 12.50: a haziaszony kívánságtulosa. - 13.30: hírek. 13.48: zongoraszmok. 16: szórakoztató zene. 16.40: Saul Goldwasser tenorista bemutatkozó hangversenye. 17: tánczene az ótórai teához. 17.45: ifjúsági zenei találós verseny. - 18.15: hírek. 19: zenei gyöngyszemek. 19.20: egyvelegek. 20.24: Tűnési-részletek. Zsolttörök 49-50. 20.30: hírek. 20.45: Csajkovszki. 22: Sávott dalok. 22.30: jazz-zenei hangverseny. - 23: hírszórakoztató.

Párhuzamos műsor: 13.45: angol hírek. 14: francia hírek. 16: vasárnapi zene a keresztény hitvallóknak. 18.30: francia hírek. 19.30: jiddis műsor. 20: román adás. 20.15: magyar adás. 22.15: angol hírek.

A hadsereg rádiója: 18.35: izraeli dalok. 20: kamarazenei hangverseny. 20.45: könnyű zene. 21.15: tánczene.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:

Eldadások kezdete: 3.30. / és 9.15 órakor.

ALLENBY: Ót új
ARMON: Harriet Craig
CHEN: The glas menagerie
ESZTER: Don Camillo
MIGDALOR: Nous irons a Paris
MUGRABI: Harvey
OPHIR: A király
ORION: Az ügynök halála
SDEROT: Humoreszk
TAMAR: The marrying kind
JAFFOR: Champion
RAMA: Tesselli szerenádo
STUDIO, Givatájm: Affair in Trinidad
NOGA, Jaffa: Showboat

EGYKORI KZ-FOGLYOK!
Mindazok, akik a náci rézsím alatt szabadságvesztést szenvedtek, bejelenthetik kártérítési igényeiket. Ugyancsak igényelhető azoknak a hozzátartozóknak a vagyona, illetve hagyatéka, akik Németországban elpusztultak.

Zsidó Vagyonokat Védő liga

Most Jeruzsálemben is! Cion-mozi épület. II. emelet
TEL-AVIV HAIFA

MIÉRT NINC S IZRAELNEK GYARMATA A SARKVIDÉKEN?

FEJEZET KOESTLER ARTUR ÖNELETRAJZÁBÓL

Koestler Artur, a világhírű, magyar-zsidó származású író egyike korunk legvitathatatlan személyiségeinek. Határozott, gyakran pozitív élességgel megfogalmazott állásfoglalása a politikai, erkölcsi, világnézeti problémákkal szemben számos híve mellett rengeteg ellenséget szerzett számára. Abban azonban mindenki egyetért, hogy Koestler az utóbbi idők legnagyobbabásu magyar-zsidó karrierjét futotta be. Eddig megjelent tucatnyi kötete, — regények, tanulmányok, riportok, — után kíváncsian várta a közvélemény régen beharangozott önéletrajzána megjelenését. Végül is, mintegy félévvel ez előtt piacra került a könyv, mely „Arrow in the Blue” címen Koestler Artur életének első szakaszát tárgyalja mintegy 76 éves koráig. E viszonylag rövid idő alatt szines és kalandos élmények hosszú sorát hagyta maga mögött. A budapesti gyermekévek és a bécsi egyetemi tanulmányok után megkóstolta az émei chálucok száraz kenyérét, koplalt és bohémkedet a húszas évek kezdetleges Tel-Avivjában, — bejárta a Közelkeletet, — majd egy párizsi év után Berlinbe került, a weimari Németország legnagyobb lapvállalatának befolyásos munkatársaként. Ebből az időszakból származik Koestler életének és könyvének egyik legérdekesebb epizódja: — miképpen vett részt a Zeppelin léghajó sarkvidéki expedíciójában és miképpen múlt lott hajszálon, hogy Izrael állama egyelőre nem dicsekedhetik egy északi sarki gyarmattal.

„Zeppelin über alles...”

A húszas évek végén Középeurópát és különösen Németországot hatalmába kerítette a „Zeppelin-láz”. Ez a kormányozható léghajó, a német ipar büszkesége, körülbelül azt a szerepet játszotta, mint egy élő dinoszaurusz, egy kihalt ősvilági állatfaj utolsó látványos diszplánya. A tömeges gyermekes fantáziájára óriási hatást gyakorolt az impozáns szörnyeteg. E sorok írója élénken emlékszik a „Zeppelin” budapesti látogatására, mely a magyar főváros milliós tömegének okozott idült nyakmeredést, — tízezrek zarándokoltak a mátyásföldi repülőtérre, borsos belpördij ellenében, megtekinteni a technikai csodát.

A német publikum még fokozottabb mértékben lelkesedett a léghajó iránt és az általános rajongás közepette elsikkadt az a prózai tény, hogy a Zeppelin végő értelemben teljesen unpraktikus, végtelenül drága és nehézkes közlekedési eszköz. A léghajó egy magánvállalat tulajdonában volt, melynek igazgatója és egyzerszmind a gép kapitánya dr. Hugo Eckner kétségbeesett erőfeszítéssel igyekezett egynsúlyba hozni a vállalkozás siralmas pénzügyi mérlegét. Végül néhány kudarcba fulladt utaszállító próbálkozás után 1931 tavaszán megjelent a láthatáron a „Zeppelin” pénzügyi megmentője: William Randolph Hearst, a hőbortos amerikai újsákirály.

Randevu az északi sarkon

Ez a vállalkozó szellemű milliomos szentül hitt a „stunt”, — a botrányos, öncsinálta szenzáció kereskedelmi értékében. Egy kelety fanatikus viszonylag könnyen győzte meg a következő terv zsenialitásáról: — micsoda világrengető esemény lenne, ha egy speciálisan felszerelt tenger-alattjáró a jégreteg alatt eljutna az Északi Sarkra, ott kitérő a felszínre és talál-

kozna egy, az egeből érkező kormányozható léghajóval. Mindezt persze a Hearst sajtó finanszírozná, mint ki-zárólagos forrása a korszak alkotó kettős expedíció hirananyagának.

Hearst lelkesen kiutalta az előkészületi összegeket s dr. Eckner Berlinben reménytelül várta a tengeralattjáró elindulását, mely egyzerszmind a hervadó Zeppelin vállalkozás felvirágzását jelentette volna Mr. Hearst számlájára. A „Nautilus” azonban, — így keresztelték el Verne Gyula emlékére a szupertenger-alattjárót, — nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A komoly szakértők amugy is gyermekes naivitásnak minősítették a „speciális jégtörő” apparátust, tervét és csak a laikus nagyközönséget lepte meg, hogy a „Nautilus” három súlyos „defekt” után véglegesen megfeneklett Bergenben.

Hearst könnyen, de dr. Eckner annál nehezebben viselte el a kudarcot. A pechese „kapitány” főnök-főnöknek kínálta a Zeppelin sarki expedíciójának finanszírozási jogát és végül talált is mecenást Koestler Artur gazdájának, a híres német-zsidó Ullstein sajtótröszt tulajdonosainak személyében, Eckner ajánlata viszonylag igen előnyös volt. Ullsteinék potom 10.000 dollárért vásárolták meg azokat a jogokat, melyekért Hearst tízszer annyit fizetett volna, siker esetén. Az összeg ugyan nem fedte a költségeket, de a buzdó dr. Ecknernek sikerült mellé egyezményeket kötni a német postával, valamint különböző tudományos társulatokkal és immár mi sem állta útját a repülő bána szenzációs sarkvidéki kalandjának.

A nagy riport

Koestler ezidőben az Ullstein-lapok központi tudományos rovatszerkesztője volt. Mérnöki tanulmányai kvalifikálták erre a fontos pozícióra és természetes volt, hogy őt jelölték ki a Zeppelin-Ullstein expedíció riportterének.

A fiatal újságíró örömmámorban készülődött a rendkívüli élményre. A vállalkozás kissé kómikus üzleti háttere nem nélkülözte a romantikát. Néhány évvel ez előtt az egész világot megrázta egy kettős sarkvidéki dráma, amelynek emléke elevenen élt a köztudatban. Az olasz felifező Nobile, szintén kormányozható léghajóval akarta megközelíteni az Északi Sarkot. A gép lezuhant és eltűnt a sarki jégmezőkön. A világszerte ismert sarkkutató és aviatikus Amudsen magányosan repülőgépen indult felkeresni az olaszok nyomát, de őt is elnyelte a „fehér pokol”.

E baljós előjel mellett készítette elő Eckner kapitány a Zeppelint, melynek utasai között a legizgatottabb és leglelkesebb Artur Koestler volt, a huszonöt éves exkibucnyik és haifai gázozár.

Néhány nappal az indulás előtt az éjszaka kellos közepén riadt fel egy szenzációs ötleter. Kora reggel lélekszakadva sietett az Ullstein-palotába és kihallgatást kért a vállalat nagyatalmu társtulajdonosától, dr. Franz Ullsteintől.

Korszakalkotó ötlet

A sajtómágnás mosolygó érdeklődéssel hallgatta a gyerekkülsejű újságíró izgatott magyarázatát: Ha sikerülne kivitelezni a ragyogó ötletet — és miért ne sikerülne? — ez a történelem egyik legfantasztikusabb kuriózumát jelentené! Miről is van szó voltaképpen? Köztudomásu, hogy ha valaki kitűz egy zászlót egy addig ismeretlen területre,

ez annyit jelent, hogy a nemzet, melyet a lobo-gó jelképez, formálisan jogot formált az illető térség birtokára, Nomarmost, egyrészt bizonyos, hogy az expedíció fel fog fedezni ismeretlen tájakat, — másrészt Koestler 19 ur ezidőszert, 1931-ben, érvényes útlevelel rendelkező szabályszerű palesztina állampolgár. A többi gyerekkjáték. El fogja látni magát néhány Dávidcsillagos, kék-fehér lobo-góval és mikor átrepülnek egy addig ismeretlen terület felett — egyszerűen kiejti az ólom súlyal megnehezített lobo-gókat. Eszerint semmi nem állja útját többé annak, hogy a közeljövőben kétség telenül megalakulandó Zsidó Allam néhány sarkvidéki gyarmattal gazdagodjon.

Dr. Franz Ullstein, a komoly európai híró sajtóhatalmasság nehezen uralkodott kitérő kövén a lélekszakadva előadott terv hallatára. Végül is megvakarta poroszra nyírt öszkoponyáját és kijelentette: — Nem is olyan nagy szármarság. Lássuk, mit szólnak hozzá a kollégák!

A gyarmat befagyott

Ullstein azonnal összehívott egy szűkkörű kiadói és szerkesztői konferenciát. A civkieres, idős urak halálg komolyan, német alaposággal tárgyalták Koestler tervének árny- és fényoldalait. A súlyos ellenérvék között szerepelt az a vélemény is, hogy mit szólna a német nép, ha a német ipar és tudomány diadala, a „Zeppelin” kihasználásával szerzenék a zsidók gyarmatokat. A terv egyik pártolója rámutatott arra, hogy e gesztus felkeltené Amerika rokonszenvét, éppen a kedvező időpontban, amikor Németország kölcsönért folyamodik.

Végül is Ullstein doktor többórás heves vita után, bejelentette, hogy nemzeti közeli szakértő tanácsára van szükség és ezzel elnapolta a német sajtó történetébe, páratlan tanácskozást.

Másnap befutott a jogász lesújtó közlése. Az előre rögzített, megváltoztatathatlan utiterv szerint a Zeppelin Szipéria felől fogja megközelíteni a sarkvidéket. Ez pedig annyit jelent, hogy a nemzetközi jogrend szerint a Greenwichől keletre eső 32-es fokú hosszúság és a nyugatra eső 168-as hosszúsági vonal között felfedezendő bármely terület automatikusan a Szovjetunió birtokába képezi.

Koestler Artur szomorúan mondott le az első zsidó gyarmatszerző hős dicsőségéről és kissé csalódott hangulatban vett részt az expedícióban, mely egyébként kitűnően sikerült. Ecknerék számos új területet fedeztek fel és térképeztek le a Sarkvidék táján, de egyetlen jéghegy sem került izraeli felségjog alá. A Koestler-terv kudarca ekeppen súlyos vesződségtől kímélte meg az erci rabbinátust. Komoly problémát okozott volna annak eldöntése, hogy a foka-hús kóser-e, vagy sem.
Gárdos Károly

-SPORT-

A labdarúgó bajnokság válmennyi osztályában teljes fordulót játszottak. A legnagyobb érdeklődést ezúttal is az I. osztályban szereplő csapatok játéka váltotta ki. Nagyszámú közönség érte meg a mérkőzéseket, a bajnoki sorjából a várakozásnak megfelelően győztek a petach-tikvai csapatok. A vezető csapatok nagyrészt fölényes játékkal szereztek meg a két bajnoki pontot és így az élcsoportban a sorrend nem változott. Ugyanígy megmaradt a bajnoki táblázat legvégén elhelyezkedett csapatoknak a sorrendje is.

Elsősztályú bajnoki eredmények:
Hápoel Petach-Tikva — Hápoel Rámát-Gán 3:2 (2:1). Középső szintvonalu mérkőzésen négygólyos győzelem a petach-tikvai csapat. Góllövők: Sobán 2, Szoker 11-es büntetőrúgásból, Hilelóg Iszpet, Kirshenblatt 11-esből.

Hápoel Haifa — Hápoel Kfar-Szabai: 1:0 (0:0). A győzeles költ Haendler rúgta szép akcióból.

Hápoel Tel-Aviv — Betar Tel-Aviv 3:0 (1:0). Mindkét fél részéről gyenge játék folyt. Góllövők: Fritzer, Rác és Honorov 11-esből.

Makkabi Tel-Aviv — Makkabi Bechovo 3:0 (0:0). A mérkőzésen a labdarúgás szépségeiből igen soket láthatunk. Az első félidőben a tel-avivi Makkabi fölényt nem tudta gólokban kifejezésre juttatni. — a másodikban Glaser, Jiszraéli és Iróni gólokkal találtak utat az ellenfél hájójába.

Makkabi Petach-Tikva — Makkabi Nátánja 7:1 (4:1). Mindkét félidőben nyomasztó fölényben játszott a petach-tikvai csapat és nagy gólarányú győzelemmel megérdemelten szerezte meg. Góllövők: Nadel 3, Karneli és Tufentes 2-2, Hilelóg Mahler 1.

Makkabi Haifa — Hápoel Bechovo 4:1 (1:1). Az első félidőben kiegyenlített játék folyt, a második félidőben a Makkabi nagy fölény alakult ki.

Atletika válogató-verseny
A tel-avivi Makkabi sporttelepen kétféle verseny keretében válogatták ki a török atleták ellen kiállítandó csapatát az országos atletikai szövetség. A versenyen kevés biztató eredményt értek el a tel-avivi csapat tagjai. A versenyen kevés biztató eredményt értek el a tel-avivi csapat tagjai. A versenyen kevés biztató eredményt értek el a tel-avivi csapat tagjai.

Eredmények:
Férfiak: 100 m. síkfutás: Glick (Hápoel Tel-Aviv) 11.1 mp. 400 m. síkfutás: Glick 52.4 mp. 800 m. síkfutás: Hadat (Hápoel Haifa) 2.06.3 perc. 1500 m. síkfutás: Cadek (Hápoel Gan Snuel) 4.17.8 perc. 5000 m. síkfutás: Cadek 16.21.5 perc. Távolugrás: Habas (Makkabi Hácáfon) 4.20 méter. Magasugrás: Kleinsohn (Makkabi Hácáfon) 1.78 m. — Hármassugrás: Silberg (Hápoel Tel-Aviv) 13.17 m. — Súlylökés: Habas (Makkabi Hácáfon) 13.96 m., orsz. rekord. Gerely: Mandelbraut (Hápoel Givat Chajim) 34 m. 52 cm. Diszkosz: Gállin (Hápoel Tel-Aviv) 39.65 m. Kalapács: Polonszki (Hápoel Kfar-Chajim) 39.21 m.

Nők: 100 m. síkfutás: Benvenisti (Makkabi Tel-Aviv) 14.4 m. perc. Távolugrás: Benvenisti 4.30 méter. Magasugrás: Koren (Makkabi Tel-Aviv) 1.38 m. — Súlylökés: Wittenberg (Makkabi Rámát-Gán) 10.95 m. — Diszkosz: Wittenberg 37.02 m.

KOSARLABDA
Az országos kosárlabda bajnokságban az I. osztályú csapatok egyetlen mérkőzést játszottak. Az eredetileg kitűzött másodfő mérőn a Hápoel Tel-Aviv került szembe a Makkabi Hácáfon csapatával és azt 35:4 kosárlabdával legyőzte.

OKOLVIVAS
A rámat-gani Zitratronban több mint 1000 néző előtt rendezték meg a Hápoel Tel-Aviv — Makkabi Haifa egyesületek közötti boxversenyt. A mérkőzés a tel-avivi Hápoel 12:8 arányú győzelmével végződött. A verseny szépséghimnusa volt, hogy Weisfisch ellen a Hápoel nem állított ki versenyzőt. Legnevesebb küzdelem a könnyűsúlyban volt, amelyben Oved (Hápoel) a harmadik menetben kiütéssel nyert Jack ellen. Két mérkőzés, Cádák és Kurtz, valamint Zarhi és Matter között valószínűleg végződött. A versenyek egyébként nem volt még sportbeli sikere, minthogy a legtöbb mérkőzés alacsony szintvonalon mozgott.

„ORIGINAL” UJ TEXTILSZLET
T. A., Báálé Meláchá 3.
(King George sarkon)
(6 és 13 autóbusszmegállónál)
Selymek • Férfi- és női szövetek • Nagy választék külföldi kartonokban • Exkluzív minták.

Differenciája van társával, nehézsége hitelezőivel, vagy adósaival?
Irjon, jövek, elintézem
TEL-AVIV, P. O. B. 2642
RADIÓK „Pallas”, „ERES”, „Ben Gal” stb., azonnal szállíthatók. Esetleg kényelmes részletfizetés. Javítások gyorsan és olcsón.
RADIÓ BLUMANN T. A., King Georg-u. 44.

MARTIN BUBER, A DISZDOKTOR KÉPESLAP

Az első emberrel, aki személyesen ismerte Martin Bubert, s nemcsak jelképében, hanem indexbe megörögzített aláírással hitelesítve is, tanítványa volt, Borban találkozott.

Fehér karszalag volt rajta s vasárnap délelőttönként, egy saját maga által ácsolt kis feszületet cipelt, amelyet az ebédelőtér asztalára helyeztet s onné in-tézett beszédet a keretlégnyek és a fajilag zsidónak tekintendő munkaszólalato-sok csoportjához. Szalay Sándornak hívták. A békés időkben a „Dante” könyvkiadó lektora volt s ebben a különös munkatáborban, felcsapott protestáns prédikátornak. Persze nemcsak vallási meggyőződésből, hanem azért is, hogy legalább addig békébe hagyják, amíg istentisztelet keretében „hirdeti az igét”.

Dr. Szalay Sándor, mint élete legnagyobb élményére emlékezett vissza Buber előadásaira s büszkén vallotta, hogy gondolkodására rendkívül módon hatott az a galíciai nagyapával dícese-dő zsidó tudós.

— De hiszen, te nem vagy zsidó, református vagy — mondtam neki — mi kö-zöd Buberhez?

Erre azt felelte: — Frankfurt am Mainben, ahol a vallásfilozófiai elő-adásait hallgattam, legalább annyi keresztény rajongója volt az egyetemi hallgatók körében, mint zsidó. Gyak-ran az volt az érzésem, hogy a zsidók kisebbségben voltak.

Ez a hatás valóban érez-hető volt a különös szónok-latain is, amelyet a világ legbizarrabb összetételű hall-gatószámának tartott. Aligha volt még egy munkatábor a világon, ahol rabsozók és rab-szolgotartók egy rab-szol-ga beszédét hallgatták volna áhitattal. De Szalay Sándor egész élete ilyen bizarr volt. Akkor is ilyen különös elő-adásokat tartott, amikor, már mint szabad ember s egyetemi tanár a Pazmany Péter tudományegyetem szociológiai tanszékén, mer-teken tül evangéliumi idé-zetekkel tarkította a marxiz-musról szóló előadását. Ke-sőbb lecsukták.

A különös tanítványa: a buberi szellem, — mondat-ható még ugyis, — megszállta és megfertőztette, — ehitte. De a mestere el s már most túlélté kortárs ellenfeleit és vetélytársait.

Martin Buber, ma 75 éves s gyakran az az érzése az olvasónak, hogy önmagát is túlélté. Legalábbis ilyen szel-lemben írta róla jubileuma alkalmával a „Háárechen” Gerson Salom, a kabbala tudományának világhírű elő-adója a jeruzsálemi Héber Egyetemen, aki ugyanabban a cikkben büszkén vallotta magát tanítványának, de egyúttal azt is követelte a mesterétől, hogy tünjön már el, majdnem, hogy szösz-e-rint ki nem írta: „Öreg galic-iai halj meg”. A mondat első részét különben szé-gyenkezés nélkül papírra ve-tette.

Azt hiszem a cikk miatt Buber nem sértődött meg. Elég alkalma volt hozzászok-ni hívei és rajongói vallás-alapítót megillető hódolató-hoz s ellenfelei éles bíráló-tához. Mind a kettőt kibír-ta.

A sors megadta neki azt az elégtételt, hogy éppen az ellenfelei kénytelenek ün-nepelni őt s megajándékoz-ni azzal amit barátai már nem adhatnak neki, mert legnagyobbbrést meghaltak.

A diszdisktorssággal kapcsolatosan is az történt vele. Eppen ötven esztendővel ezelőtt jelentett meg egy füzetet, amelyben követelte hogy héber egyetemet léte-sítsenek Jeruzsálemben. Dr. Chájim Weizmann is támo-gatta ezt a tervet. S most, ötven év múltán az egye-tem tanárai diszdisktorra avatták őt, mint az egye-tem gondolatának a szülő-jét.

Írta: GERVAI SÁNDOR

Tizenöt esztendőn keresz-tül tanított Martin Buber a jeruzsálemi Héber Egye-temen. Ezalatt az idő alatt egész nemzedéket nevelt fel. Kiváló tehetségű tudó-sokat adott a népének, aki-ket feldajkált, szellemisé-güket kialakította, s akik később szembefordultak ve-le. Ez a szembefordulás nem volt egyoldalú. A disz-doktori ünnepség alkalmá-val tartott válaszbazédé-ben, Martin Buber éles bí-rálatot mondott az egyetem szelleme és diákjainak ma-gatartása fölött.

Martin Buber, akinek filo-zófiai írásai annyira túl-áradnak az érzésektől és ér-zelmektől, életének e nagy és meghatározott pillanatá-ban sem érzékenyült el any-nyira, hogy ne bíralt volna meg mindent és mindenkit, saját szellemi szülőit is. Eppen ezt a pillanatot tar-totta alkalmának arra, hogy az Izráel államában megnyilvánuló tragikus szel-lemi válságra rámutasson.

A Héber Egyetem jelenli feladatának ezt tartja: „A Héber Egyetem kötele-sége, hogy a diaszpóra zsi-dósága részére feleletet ad-jon összes szellemi kérdé-seire, amelyek miatt érde-mesnek tartják majd, hogy zsidókként éljenek. Azok a jelzavak, amelyek ma Iz-ráel államából kiindulnak, nem elegendők arra, hogy megszüntessék a mai hatal-mas méretű szellemi válsá-got. Egy nép, amely nem hisz szellemi hatalmában, elélhet ugyan még kétezer évig, de kultúrát, — amely méltó erre a névre, — nem fog teremteni magának. És Izráelt komolyan fenyegeti jelenleg ez a veszedelem.”

Buber élete folyamán

gyakran állott az ellenzék élén. Herzlnek és Max Nor-daunak is ellenfele volt, de sohasem volt anarchista s nem mondott bírálatot anél-kül, hogy rá ne mutatott volna a kivézető útra, a megoldásra, s ne adott volna feleletet a feltett kér-désre.

„Buberi nyelven” megfo-galmazott diszdisktori be-zszédében is a bíráló után nyomban programot is adott: követelte, hogy a Héber Egyetemen a leg-rövidebb időn belül állítsanak fel „vallásokát kutató inté-zetet”, — ez is jellemző Buberre, nemcsak a zsidó vallást kutató intézetet ki-ván, hanem az összes vallá-sokét, — ennek az intézet-nek a keretében aztán zen-telejnek nagy teret a zsidó vallás és hit kutatásának, elemzésének és fejleszté-sének. Ideálként pedig ezt állította az egyetem tanárai elé: „neveljenek olyan ifjú-ságot, amely a hazája föld-jén is megmarad a humá-num és az univerzalizmus képviselőjének.”

Martin Buberrel egyik el-lenfele azt mondotta: „Az a tragédiája ennek a nagy embernek, hogy nem Mó-zes, hanem Josua Ben Nun nemzedékéhez tartozik, vagyis megérte a beteljesé-dést, holott, az ő egyénisé-gé, érzülete és jelleme in-kább a sóvárgáshoz, a vá-gyakozáshoz és az idők vé-gzetésén bekövetkező meg-váltáshoz illik.”

Van azonban abban vala-mi biztató az Izráelben ki-alakult szellemmel kapoco-slatban, hogy az alkotó és teremtő értéket, még akkor is megbecsülik és méltá-nyolják, ha elvi ellenfele volt és maradt e nép leg-dragább kincsének: a nem-zeti állam gondolatának.

A munkanélküliség megszüntetésének lehetőségei

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). A miniszter-tanácsnak azon határozatai-val kapcsolatosan, hogy a munkanélküliségi kölcsön 15 millió font lesz. B. Re-petur a Hisztdátrut foglal-koztatási ügyosztályának ve-zetője kijelentette, hogy a munkanélküliség problémá-ja ma tulajdonképpen 35.000 embert érint az országban. Szerinte a megszavazott 15 millió fontos kölcsön, az or-szágfejlesztési költségveté-sel együtt meg tudja oldani ezt a problémát. Az ország-fejlesztési költségvetésnek különösen négy pontja fog-ja nagy mértékben csökken-teni a munkanélküliséget és ezek a mezőgazdasági letele-pedésre, a víz feltárára, a villanyenergia fejlesztésére és a nevelési ásványi kincsek feltárára szánt összegek. Cederovits, a Hisz-

tátrut gazdasági szakértője szerint ma sincs nagy lel-kesedés a tömegekben a mezőgazdasági munka iránt, holott a mezőgazdaság bi-zenyul a legszilárdabb fog-lalkoztatási ágának nemzet-gazdaságunkban. A mező-gazdák most az összes keres-sők 13 százalékát képvisel-lik, viszont a nemzeti jöve-delemből csak 10 százalék erejéig részesednek. Az E-gyesült Államokban a mező-gazdaság a nemzeti jövede-lem 17 százalékát élvezi. Nálunk a szolgáltatásokra a nemzeti jövedelem 56 szá-zaléka esik, szemben Amer-rikával, ahol mindössze 48 százalék. Az összeresőknek csak 14 százaléka szakmun-kás nálunk, szemben Amer-rikával, ahol az arány 20 szá-zalék. Ezek a mi gazdasá-gunk gyengéi, — fejezte be nyilatkozatát dr. Cederovits.

Játszhat-e a rendőrszenekar partünnepeyen?

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). Megbízható helyről nyert értesülés se-rint a Hisztdátrut által Je-ruzsálemben rendezett má-jusi elseji ünnepségeken, a rendőrszenekar polgári ru-hába öltözött tagjai szolgál-tatták a térszert. Az eset éleink szöbészéd tárgyát ké-pezi politikai körökben, mert vannak olyan nézetek is, hogy az állami pénzen fenntartott rendőrszenekar nem képezheti egyetlen part-ünnepséget sem.

Április 30-án délután a rendőrszenekar tagjai paráncsot kaptak Naftháli Gribov rendőrszázados karmester-től, hogy este polgári ruhá-ba öltözve jelenjenek meg a főkapitányságon, ahonnan a rendőrségi hangszereket magukhoz véve, ki kell vo-nulniok a Mápáj által a Hisztdátrut előtti téren ren-dezett néppünnepeyre, indu-lókat játszani. A rendőrsz-enekar tagjai a parancsnak megfelelően, a szintén civil-be öltözött karmester ve-

zenyete alatt, este fél 8-tól 10 óráig játszottak. Az ün-nepély megrendezőinek „ké-résére” végül eljátszották az Internacionálét is.

Másnap, május elsején, ugyancsak polgári ruhában, az YMCA sporttelepén meg-rendezett hisztdátruti gyer-mekmajálison szolgáltattak indulókat, majd a gyerme-kekkel a városban keresztül felvonulva, különböző indu-lókat játszottak. Végül pe-dig az Edison moziban fe-jezte be működését a ren-dőrszenekar, ahol a Mápáj tartott május elseji népgyűlést.

Marosvásárhely és környékéről származók
ÁZKÁRA
Széjjelvetett rendeznek hozsztar-tozóik 9-ik évfordulóján. — Az ázskára időpontja esztörtörtön, má-jus 21-én, d. u. 6.30 órákor Tel-Avivban, Bét Chalucot, King Ge-orge 35. sz. alatt. — Értésítések ismerőseket, hogy mindnyájan ott legynék.
Az előkésztő bizottság.

„Négy éven felüli gyerme-kekhez baby-sitternek je-lentkezik az esti órákra 50 éves nagyapa. Ha a gyer-mek jól viselkedik, nem szá-mítok semmit. Ha a szülőök nem ellenzik a rosszmagá-viseletű gyermek megrend-szabályozását, úgy szintén nem számítok semmit. Ha azonban nem egyeznek be-le, hogy neveletlen gyerme-kükből tökéletes amerikai gentlemant faragják, akkor keressek maguknak más baby-sittert.”

(Hirdetés a „Journal Milwaukee”-ban.)
A hondurasi kormány ezt a hirdetést tette közzé hivatalos lapjában és több északamerikai nagy lapban: „Teljes működésben lévő tüzhányó sürgösen eladó. Eladási ár 5 millió bolívar. Erdeklődni lehet a kereske-delemügyi minisztérium külkereskedelmi osztályán és Honduras minden kül-képviselői hatóságánál.” (Newsweek)

Egy orvos mesélté:
— Egy jó egészségnek ör-vendő kereskedő feladta üz-letét és visszavonult, mert bebeszélte magának, hogy súlyos szervi szivbaja van. Végül sikerült őt megnyug-tatnom. Kezemet a vállára tettem és ezt mondtam neki: „A szíve miatt ne legyen semmi gondja. Az élete vé-géig élhet ezzel a szívvel.” Es ezzel megnyugodva hagy-ta el rendelőmet.

(Picture Post.)
A „Tailor and Cutter”, az angol szabószakma hivatalo-s lapja megütözközésének ad kifejezést, mert Malcolm McDonald, Nagy-Britannia délkeletázsiai főbiztosa Ma-lajában ingujjban hallga-tott végig egy koncertet.

„Ez íjlesztő precedens és ha ez majd tovább folytató-dik — méltatlankodik a lap — még meg fogjuk érni, hogy a bírt birodalom fosz-títségviselői a nudizmust fog-ják dicsőíteni.”

„Az igazi angol — folytat-ja a „Tailor and Cutter” cikkírója — még a dzsungel-ben is estélyi ruhát ölt a vacsorájához. Ezzel szerezte meg magának a bennszülöt-tek csodálatát. Ha azonban most elkezdjük leleplezni az európaiak kiábrándító testi fogyatékoságait a színesek előtt, úgy annak a komoly veszélynek tesszük ki ma-gunkat, hogy nem fogják elhinni nekünk, mint eddig a fehérnek felsőbbrendűségét.” (Die Woche, Bécs.)

Ayost-Saint Lawrence, an-gol falu arról híres, hogy ott fejezte be életét G. B. Shaw. A falu szabója most büszkén mutatja a nagy író-képet, melyen ez a dediká-ció olvasható:

„Az összes emberek közül akiket ismerek, a szabóm a egyedül tényleg intelli-gens ember. Mindig, amikor felkeresem, újra és újra mér-téket vesz rólam. A többiek egyszerű és mindenkorra le-vettek a mértékem és be-képzelik maguknak, hogy itéletük mindig ráillik a for-mátumomra. G. B. Shaw.” (Picture Post.)

Oliver Herfordnak, az is-mert amerikai humoristá-nak és rajzolóknak sok kelle-matlensége származott ab-ból, hogy nevyorki szállodai szobájában egy medvebo-csot tartott. Se vége, se hoz-sza nem volt az izgalmak-nak a medvebocs miatt, — amelyet végül is az állatkert-ben volt kénytelen elhelyez-ni.

Mikor Herfordot megkér-dezte egyik barátja, miért vásárolt magának medvebo-csot, így válaszolt:
— A dolog így történt. Váratlanul nagybőrt összeg-zhez jutottam és mivel attól féltem, hogy a pénzt valami butaságra fogom kiadni, gyorsan vettem magamnak egy medvebocsot, amire azt mondták, hogy jó befekte-tés. (Reader's Digest.)

for her - you know
for him.
the brand is
DOMINO
a közkedvelt minőségi cigaretta
200 prutáért

OCCASION LOUVRE HERZL UTCA 24
KAIFA LOMBARD
Vesz és elad:
kristályt, porcelánt, ké-pet, szőnyeket, ékszert.
TELEFON: 2069.
Pénzt kölcsönöz:
aranyra, ezüstre, briliánra és egyéb értéktárgyakra.
(Bejárt az udvarról is.)

A jószobásu nadrag
Szürke kammg. nadr. 8.250 Gabardin nadrag, extra 16.000
Gabardin nadrag . . . 10.500 Női nadrag 4.950
M. PRESSLER TEL-AVIV 20.
Ben Jehuda

SÉRVBEN SZENVEDŐKNEK
Áldás a „REFONA” rugónélküli sérvkötő — Haskótól és rugós sérvkötőt is készít GELLERT és TARSA. T. A., Tschernichovskij 6. szám (Allenby u. mellett) Bejárt a Bét Lechem 1. I. emelet.

Chederai papirgyár
KERES
kazánház karbantartó munkásokat
akik magasteljesítményű, automatikus szabályo-zású gőzkazánok kezelésében gyakorlottak. Írásbeli ajánlatok, gyakorlati megjelölésével és referenciákkal.
Amerika-Izráeli papírművek B. M.
CHEDEKA, P.O.B. 142.

Katonai ellenőrzés.
I. számú közlemény.
A közeli hónapokban az egész ország területén felül fogják vizsgálni, hogy a hadkötele-zettek eleget tettek-e kötele-zettségeiknek. Az ellenőrzés megkezdése céljából az illetékes egységek parancs-nokkal fogják hívti a tartalékosokat, hogy különleges bé-lyegzővel lássák el az állami személyazonossági könyvcsé-kejüket. Eppen ezért azok a tartalékosok, akiket parancs-nokkal a közeli hónapokban bármilyen formában be fog hívti, a jelentkezés alkalmával hozzák magukkal állami személyazonossági könyvcsé-kejüket. A személyazonossági könyvcsé-ke felülbizsgálása nagy köny-nyedséget fog jelenteni a tartalékosoknak az ellenőrzés al-kalmával és meg fogja kímélni őket felesleges időpazarlá-sól és fáradságtól.

A MI KAVÉNK
... mert jobb az íze

Apróhirdetések
JÓ ES UJ KÖNYVEKET olvashat a Jámbor Eliseva kölcsönkönyvtá-ról, T. A., Allenby 84. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron vásárolunk. AI
LAKAST, üzletelhelységet akar? Forduljon Ringel Sándor közis-mert közvetítő irodájához, T. A., Nachlat Benjámin 39. A6

ELEKTROMOTOROK
0.5-500 HP-ig

VÉTEL ELADÁS
A. SUGAR
T. A., LILJENBLUM 36.

Jó könyvet szeret olvasni?
HADASH
Szakkönyvek, szótárak?
HADASH
Eladó könyve van?
HALASH
A legjobb kölcsönkönyvtár
HADASH
Tel-Aviv, Hayarkon ötvenkilenc

HABIMAH
MUSORA:
Tel-Aviv, máj. 17., vasárnap
LILJOM
Natanja, máj. 17., vasárnap
EN, A HAJÓSKAPITÁNY

VENZEK - ELADOK új és hasz-nált ruhát, bútor, Alkalmi véte-lek. „Suk Amerikal”, Tel-Aviv, reh. Hakarmel 9. (Rabinovits ut-cával szemben).

PERFEKT VARRÓGÉP KERES
O f u a divatház, Petach-Tikva, Cheveré Cion 16. A1214
TELAVIVI ES JERUZSALEMI tökéletes mázólcéget keresünk, mely rozsdátlanító eljárásukat elszájtítva, aztán ilyen munkálat-okat vállal. Kiszárlógósságot biz-tosítunk. — Ajánlatok: Haifa, P.O.B. 132. A1217

ÜGYES KEZILANYOKAT azon-nalra felveszünk. Szalon Budapest, Tel-Aviv, Hayarkon 44. A1218
INTELLIGENS, kellemes külse-jű zsidó nő, amerikai állampolgár és irodai alkalmazott, szívesen leve-lenez házasság céljából jömejele-nésű, 50-es, zsidó férfival, aki a közeljövőben, mint turista, vagy rokoni látogatására az USA-ba szándékozik jönni. Csak komoly irak részletes választ kérem a következő címre: Box 3850, Sha-ker Square Post Office, Cleve-land 20, Ohio, USA. A1600

RT-
MANN
org-u. 44.

-HIREK- Dov Jozséf élesen megtámadta a gazdasági minisztereket

Szerinte nem járnak el elég eréllyel a törvény megszegői ellen

Előfizetési díj befizetésre egy hónapra Ft. 2.100.
Fiókok:
Haifa, Shapira 13., telefon 2453.,
POB 1094.
Jeruzsálem, Ben Jehuda 3. s.ám
(kapu alatt).
Tel-avivi megbízottunk:
Rosenberg Avrahám,
Rechov Hanegev 11.
Videki országos főmegbízott:
Alexander könyvkiadó- és
lapterjesztő-vállalat, Tel Aviv,
Smarsjabu Levina-u. 14.

Az iskolák sávuoti szünete. Sávuot ünnepe miatt az iskolákban és óvodákban kedden, szerdán és csütörtökön nem lesz tanítás.

Végetért a chamszin. A meteorológiai intézet tegnap esti jelentése szerint a háromnapos chamszin véget ért. Ma a hőmérséklet lényegesen lehülése várható.

Sávuoti zárandokolás a Cion-hegyre. A Cion-hegyen megtették az előkészületeket a sávuoti zárandoklásra, amely kedden d. e. 11 órakor veszi kezdetét, amikor felteszik a koronákat Dávid király sírjára és meggyújtanak 150 gyertyát, a szoltások számának megfelelően. Az ifjúsági csoportok szervezett zárandokoltja az ünnep után lesz és az ünnepségeket szombat este a Cion-hegy ligetjében rendezett népgyűléssel fejezik be.

Fenyegető-levelet kapott egy jeruzsálemi könyvkereskedő. William Whale, jeruzsálemi könyvüzletlajdonos, aki az egyik missziós társaság sajtótermékeit árusítja, fenyegető-levelet kapott, amelyben arra figyelmeztetik, hogy ha üzletét egy héten belül nem zárja be, felgyújtják azt. A levél aláírói magukat Brit Haka naim néven jelölték.

Verekezés egy falusi templomban a munkások miatt. A Trom nevű mosáv templomban péntek este verekezés tört ki azért, hogy a falu lakosai közül, kinek juttassanak először munkát. A verekezés következtében öt ember megsebesült, míg ötöt a rendőrség letartóztatott.

A szerelmes Esed-soffőr esete. A tel-avivi rendőrség vád alá helyezte az Esed egyik soffőrt, aki a vád szerint „könyveműven vezetett autóját és menet közben ölegetett egy nőt, aki a mögötte levő székek ültek”. A soffőr azzal védekezett, hogy ez a nő a felesége volt és csak akkor ölegetett vele, amikor az autóbuss állt. A tárgyalást a közlekedési bíróságnál tartják meg egy hónap múlva.

Elindult Moszkvába a kosárlabda válogatott. Az izraeli kosárlabda válogatott, amely résztvesz az európai kosárlabda bajnokságok Moszkvában tartandó mérkőzésein, pénteken hajnalban repülőgépen Isztambulba repült. A csapatban 17 ember van, akik közül 13 játékos, egy csapatkapitány, egy edző és az izraeli szövetséget két megbízottja. A sportolók Isztambulból vonaton Szófiáig utaznak, ahol megkapják beutazási engedélyüket és továbbfolytatják útjukat Moszkvába.

Eljárás indult egy plakátragasztó ellen. A jeruzsálemi járásbíró pénteken 200 font óvadék ellenében szabadlábra helyezte Avrahám Roldichot egyetemi hallgatót, akit a szerdára virradó éjjel tartóztatott le, mert röpcédulákat ragasztott ki John Foster Dulles amerikai külügyminiszter látogatása ellen. A rendőrség tetten ért egy csoportot, amint plakátragasztással tevékenykedett, a fiatalember azonban elfutott és a rendőrök csak Roldichot fogták el, akinek a kezében ragasztóval telt veder volt. A gyanúsított beismerte, hogy a vedret a kezében tartotta, de azt állította, hogy nem volt benne ragasztó. A rendőrség „diplomáciai személyiség megzavargatására szőtt összeesküvés” vádjával indította meg ellene az eljárást.

A szövetségi gazdasági vállalatok klubjában pénteken dr. Dov Jozséf tárcanépszerű miniszter beszédet tartott, amelyben a gazdasági problémák taglalása mellett éles kirohanást intézett azok ellen, akik haszonhajszólásból megszegik az ország törvényeit és felmeríthetetlen károkat okoznak a nemzetgazdaságnak. Olyan államot akartunk, — mondotta, — amelyben legalább egy kevés szociális igazság legyen, de tanui vagyunk annak a veszedelmes jelenségnek, hogy az állam sok polgára nem tiszteli a törvényt, ami nélkül nem maradhatunk fenn.

Egyes gazdasági miniszteriumok — mondotta Dov Jozséf — nem folytatnak megfelelő küzdelmet a törvény megszegői ellen, akik szándékosan szabotálják a nemzetgazdaságot.

Dr. Dov Jozséf példakép hozta fel azokat az eseteket, amikor tőkebefektetők hamis nyilatkozatokat tettek gépeik értékéről, hogy a jövőben több dollárt tudjanak külföldre vinni. Vannak olyan befektetők, akik nem hoztak az országba egy prutát sem, üzemüket kizárólag belföldi pénzekből építették és most a haza megmentőinek játsszák meg magukat. Mindezek a tranzakciók nem egyebek, mint a mi valutánkkal való spekuláció, ezeknél azonban súlyosabb esetek is voltak, amikor izraeliek tökéscempészést követtek el. Ezt a tőkét aztán visszahozták az országba a devizánélküli behozatal formájában, álnévek alatt és a csempészek az állam számlájára megzavargodtak. Vannak olyan esetek, amikor az importőrök hamis számlákat mutattak be, mert így kevesebb vámtól kellett fizetniük.

Fel kell tennünk a kérdést, hogyan indulnak ezeknek az exportöröknek családtagjai hosszú külföldi utakra egy pruta nélkül a zsebükben? A kormányának helytelen jelentéseket nyújtottak be a nyersanyag mennyiségéről, hamis könyveket vezettek, stb. Egyes körökben vicceltek afelett, hogy az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumot 30-50 százalékkal becsapták. Mind ezt „jó zsidók” követték el, akik megsértődének, ha azt mondanánk nekik, hogy aláássák az állam alapjait. Elérkezett azonban az ideje annak, hogy felemeljük

75 millió dolláros hosszulejáratu kölcsönt kért Izrael Amerikától

Az amerikai külügyminiszter megköszönte a szívélyes vendéglátást

Tel-Aviv (—). Az amerikai nagykövetség ügyvivője, Francis Russell, az amerikai külügyminiszter nevében köszönetet mondott az izraeli kormányának, a neki rendezett fogadtatásért. Az ügyvivő közölte Walter Eytan külügyminiszteriumi igazgatóval, hogy Foster Dulles és kísérei hálásak a látogatásukkal kapcsolatos elősorgu intézkedésekért, amelyek lehetővé tették, hogy élvezzék a látogatást és hasznosan töltsék idejüket. Az ügyvivő külön megemlékezett a rendőrség elsőrangú és hatékony intézkedéseiről és végül közölte, hogy a külügyminiszterre nagy benyomást gyakorolt az országba a devizánélküli behozatal formájában, álnévek alatt és a csempészek az állam számlájára megzavargodtak. Vannak olyan esetek, amikor az importőrök hamis számlákat mutattak be, mert így kevesebb vámtól kellett fizetniük.

Az amerikai sajtó rendkívüli figyelmet szentelt Foster Dulles izraeli látogatásának, amelyről érdekes részleteket közölt. Washington (UP). — A New-York Times telavivi

szavunkat ellenük, hogy ezek az üzelmek megszűnjenek és hogy kiirtsuk körünk ből a fekélyt. „Azt hiszem, — mondotta dr. Dov Jozséf, — hogy a pénzügyminiszter nem alkalmazza a megfelelő eszközöket a gazdasági életben jelentkező negatív jelenségek elleni küzdelemben. Ha én ülnek az ő helyében, sok ember ülne már a börtönben ezen üzelmek miatt.”

Beszéde további részében dr. Dov Jozséf a termelés és a kivitel fokozásának, valamint az ipari termékek jó minőségének fenntartásáról beszélt.

Az amerikai külügyminiszter — írja a New-York Times — elfogadta Izrael álláspontját, hogy a közelkeleti védelmi szervezetet addig nem lehet felállítani, amíg nem jön létre a béke Izrael és az arabok között. A New-York Times megemlékezik a hirt is, hogy az izraeli gazdasági miniszter Harold Stassen útján 75 millió dolláros hosszulejáratu kölcsönt kérték Amerikától, Izrael rövidesen esedékes tartozásainak konvertálására. Izraelnek 1954. áprilisig 111 millió dollár összegű tartozást kell ki-

Livne képviselő új politikát követel az arabokkal szemben

A nagyiparosok és kereskedők telavivi klubhelyiségében pénteken Eliezer Livne Mápaj-képviselő, aki pártjában ellenzéki álláspontot foglal el a legfontosabb politikai kérdésekben, figyelemreméltó előadást tartott az izraeli arab kisebbség és a kelet-európai zsidók alijájának ügyében. Az arab kisebbség problémáit taglalva Livne azt a véleményét hangoztatta, hogy

teljesen új politikát kell bevezetni az arabokkal szemben és meg kell szüntetni a katonai kormányzatot az arablakta területeken.

Erre a politikai változásra nemcsak nemzetközi diplomáciai megfontolások mi-

att van szükség, bár ez kétség kívül fontos Izrael és az arab államok kapcsolatainak szempontjából is. A katonai kormányzat révén elősegítjük az arab nacionalizmus felduzzadását és ellenséges érzéseket ébresztünk a kisebbség körében.

Nem elegendő, hogy az arabok csak gazdasági téren élvezzenek teljes egyenlőséget az országban — mondta Livne. — Az araboknak egyenrangúknak kell lenniük Izraeli társadalmában és a városokat vegyes lakosságú városokká kell átvaltoztatni. Közös szervezeteiket kell létesíteni és

az ország összes gazdasági és társadalmi intézményeinek követniük kell a Hiszladrut példáját, amely egyenrangú tagokként befogadta az arab munkásokat.

Közös iskolákat kell létesíteni és ha mindezek a kísérletek nem is járnak majd teljes sikerrel, végső fokon ki fog derülni, hogy érdemes volt megcsinálni.

Az arab államoknak a me nekültek kérdésében elfogalt álláspontjáról szólva, Livne arra figyelmeztetett, hogy az arab államokból is a zsidók százezrei távoztak el és nem akarnak oda többé visszatérni.

A nyugati államokkal szembeni izraeli követelések elemzése során Livne kijelentette, hogy „amikor a nagyhatalmak a tárgyalóasztal mellé ülnek, nekünk gondoskodnunk kell arról, hogy egyik legfőbb problémánk — az oroszországi és kelet-európai zsidók alijája is napirendre kerüljön. Ezt a problémát sohasem fogjuk megoldani az Izrael és a Szovjetunió közötti tárgyalások során, ahogyan azt sokan hiszik, hanem csak a nagyhatalmak tárgyalásai során.

Ha a Nyugat a saját követeléseinek fogja tekinteni a zsidók alijaszabadságát, annak megvalósítása sokkal kevesebb akadályba fog ütközni.

A New-York Herald Tribune telavivi tudósítója szerint, Foster Dulles megnyugtatta az izraeli kormányt, hogy az arabokkal való barátság erősödése nem Izrael rovására történik. Nézete szerint, ha kimélyül a barátság Amerika és az arabok között, ez elősegíti a békekötésüket az arab államok és Izrael között. A katonai segítyt csak röviden említették a megbeszéléseken és ez a kérdés nyilván háttérbe szorult az egyiptomi események hatására. Foster Dulles környezetének egyik tagja ezt mondta: „Hogyan beszélhetünk katonai segítyről Izrael számára, ha látjuk mi a helyzet Egyiptomban?”

A New-York Herald Tribune azzal a megállapítással zárja jelentését, hogy a megbeszélések mindkét felet kielégítették és Harold Stassen megígérte, hogy két héten belül megadja válaszáat a kölcsön kérdésében.

Az izraeli kormányhivatalok most részletes írásbeli válaszokat dolgoznak ki a Foster Dulles és Harold Stassen által felvetett kérdésekre és ez az írásbeli jelentés a két miniszter hazatérésekor már Washingtonba várja őket.

Tagad a ramlei dollárszelvényesség gyanúsítottja. A ramlei rendőrség letartóztatta J. Waldmann ramlelakost azzal a váddal, hogy egyike volt annak a két szélhámosnak, akik dollárvásárlással becsapták a 70 éves Jákov Ledert. Waldmann tagadta a vizsgálóbíró előtt, hogy valami köze lett volna az ügyhöz és azt állította, hogy a kérdéses időpontban nem is tartózkodott a városban, hanem Tel Hászomerban, a kórházban volt, ahol mint hadirokkant naponta kezelésben részesült.

Ma és holnap

ajstromozás, orvosi vizsgálat- és rendes katonai szolgálatra jelentenek azok a fiúk, akik 1935. szeptember 28. és 1936. március 23. közt születtek és vezetéknevüknek kezdőbetűje **T** (daled)

Hadügyminisztérium Emberi erő-osztály Sorozási hivatal

Dulles az arab fővárosokban

(Elsődoldali cikk folytatása) badítja az arab menekültek bankbetéteit.

Foster Dulles megismételte ismert nyilatkozatát, hogy csupán információkat akart beszerezni és majd beszámol Eisenhower elnöknek, akivel együtt megszabják Amerika közelkeleti politikáját.

Damaszkusz (UP). — Foster Dulles és kísérei pénteken este érkeztek Da-

maszkuszba és szombaton a külügyminiszter előbb Siasakli ezredet, majd Szelo elnököt kereste fel. A megbeszélésekről nem adtak ki hivatalos közleményt.

Sziriai hivatalos körökben kijelentették, hogy örömmel fogadták Foster Dulles nagyjelentőségű látogatását de nézetük szerint a közelkeleti helyzet fokozódó feszültsége miatt, nem lesz nagy eredménye Foster Dul-

les kíséretének, hogy javítsa az Amerika és az arab államok közötti viszonyt.

A sziriai nemzeti szocialista párt lapja tegnap a következőket írta: „Foster Dullesnek és Churchillnek meg kell érteniük, hogy amíg Izrael veszélyeztetni az arab államok létezését, addig az arabok nem lesznek kevesebb harciasak, mint a Mau-Mau szervezet Kenyában és a vietmini felkelők Indokínában.”

Foster Dulles két ízben is tárgyalt Rifai külügyminiszterrel, Sziria problémáiról, míg kísérei a külügyminiszteriumi vezető tisztviselőkkel tárgyaltak.

A külügyminiszter szombaton délelőtt Beirutba, Libanon fővárosába utazott, ahol röviddel megérkezése után Georges Hakim külügyminiszterrel tanácskozott.

Perzsia is jelentkezik

Teheran (UP). — Loy Henderson, Amerika teheráni nagykövete Karacsiba utazik, hogy ott tárgyaljon Foster Dulles külügyminiszterrel, aki a legközelebbi napokban érkezik Pakisztán fővárosába. Foster Dulles kihagyta Perzsiát utiprogramjából, mert Muszadek merev politikai magatartása miatt Amerika és Perzsia között meglehetősen feszült a viszony.

Perzsia washingtoni nagykövete tegnap — nyilván Henderson útjával kapcsolatban — nyilatkozatot adott ki, amelyben kijelentette, hogy

Perzsiát gazdasági összeköttetés veszélye fenyegeti, ha nem oldják meg rövidesen az angol-perzsa olajviszályt. A nagykövet szerint csak pénzügyi kérdéseket kell megoldani és nincs elhárítandó, amey lehetetlené tenné a megegyezést.

Kigyulladt az amerikai követség repülőgépe a luddi repülőteren

Pénteken éjjelkor tűz ütött ki az Egyesült Államok katonai attaszejának repülőgépén, amely a luddi repülőterén állott. A repülőgép tüzelőanyagot tartalmazó tartályai tüzeltek a helyszínre érkeztek volna.

Azt eset után rögtön a helyszínre érkezett a közlekedésügyi minisztérium polgári repülésügyi osztályának igazgatója, a luddi repülőgép vezetője, valamint az amerikai katonai attasze és helyettese. J. L. Prag, a határrendőrség parancsnoka azonnal megkezdte a vizsgálatot a tüzeset okának megállapítására. A luddi repülőgép rendőrségének közlése szerint a tűz a repülőgép középső részén tört ki, de a motoroknak, a repülőgép szárnyainak és a benzintartálynak nem történt baja. A repülőgép a megszórt helyen állott az egyik kifutón. A tűz keletkezése-

nek körülményeit még nem sikerült megállapítani.

Megérkeztek a Weizmann-film készítői

Pénteken a luddi repülőterre érkezett Pressburger Imre és Michael Powel, a Vörös cipő és a Hoffman mesés című filmek világhírű készítői és két munkatársuk. A művészcsoport azzal a céllal jött Izraelbe, hogy előkészítse a dr. Chájim Weizmann életéről készített filmet, amelynek forgatókönyvét az elnök önéletrajzából merítik. Pressburger Imre elmondta az ITM munkatársának, hogy három évvel ezelőtt olvasta el dr. Chájim Weizmann önéletrajzát és azt rendkívül érdekes anyagnak találta egy film számára. Ezután kapcsolatba lépett a kiadóval s meg is kapta a filmesítés jogát. Még nem határozta el, hogy kik lesznek a film szereplői. A filmrendező május 30-ig maradnak az országban, majd Londonba utaznak, ahol megkezdik a forgatókönyv írását. A vendégeket a repülőterén a rechovoti Weizmann-intézet megbízottjai fogadták.

Pásztor Béla előadása a Bné Herzelben. F. hó 15-án, hétfőn este 8 órakor a Bné Herzel helyiségében Tel-Aviv, Náchlát Benjámin 15. H. „Ora” teremben, Pásztor Béla tart előadást: „Tálatkozásaim híres kortársakkal, cím-mel. Kérjük ifjúsági tagjainkat, hogy a hétfői klubnapon fontos megbeszélésre feltétlenül jöjjenek el.